

650709363

A

S2

Na

ABEŇÉDNÍK

3 a

slovénske wóle

v s

ηes. kral. dəržávah.

Velá nežnežan . . . . . 3 kr.
žnežan v' úsnevsm hérhts 6 kr.

Sz ηesárskęga kralevęga apostólskęga Veliyá-
stva pravíjno in dovo.lémem.

Vz Lublánz, 1829..

Na pródaj vz bukvárñηs za lúdske wóle Lub-
lánskęga poglavárstva, vz wólah.

M SEZILIT
ZADENA KNJIŽNICA
ANTOLIN - OMAN
PUSTAL - SV. PETER

14980004

202110417

1.

Mále natisne yérke:

a, Φ, o, u, e, ɛ, ɛ,
 i; j₂, v₂, f₂, b₂, p₂, m₂,
 n₂, n₂, l₂, l₂, r₂, d₂, t₂,
 ʒ₂, s₂, ɳ₂, ɛ₂, w₂, ɿ₂, ɿ₂,
 g₂, h₂, h₂, k₂.

Pérvah 8 imenújemo glásnəke, drúžah
 24 pa sóglasnəke.

Izgovárjaj razlóyno tele yérke:

Φ, o: nōss túds ti, kákor brat nōss.
 e, e: téle léta stáro.
 ɛ, i: tərpí velíko, térpə túds ti.
 n, n: góñam in pərgánam kəna.
 l, l: dəbrəga vóla, dəbra vóla.
 ʒ, s: ʒáls sád ráste ʒád ʒád ʒídám.
 ɛ, w: mójwukra wíva; xíva ɛxvál.
 ɿ: ga íupe, de ga uɿene.
 ɳ: réɳs mu ɳélo nōɿ stréɳ.

3lógovnəna.

3lögъ 3ъ glásnъkam 3а sóglasnъkam:

2.

a	ø	o	u	e	ɛ	e	i
ja	jø	jo	ju	je	jɛ	je	ji
va	vø	vo	vu	ve	vɛ	ve	vi
fa	fø	fo	fu	fe	fɛ	fe	fi
ba	bø	bo	bu	be	bɛ	be	bi
pa	pø	po	pu	pe	pɛ	pe	pi
ma	mø	mo	mu	me	mɛ	me	mi

3.

z	e	i	a	ø	o	u	e
nz	ne	ni	na	nø	no	nu	ne
nz	ne	ni	na	nø	no	nu	ne
le	le	li	la	lø	lo	lu	le
lз	le	li	la	lø	lo	lu	le
rз	re	ri	ra	rø	ro	ru	re

4.

i	e	ɛ	e	a	ø	o	u
di	de	dз	de	da	dø	do	du
ti	te	tз	te	ta	tø	to	tu
3i	3e	3з	3e	3a	3ø	3o	3u
si	se	sз	se	sa	sø	so	su
ηi	ηe	ηз	ηe	ηa	ηø	ηo	ηu

5.

e	ɛ	i	ɛ	o	ɸ	a	u
xe	xs	xi	xe	xo	xɸ	xa	xu
we	ws	wi	we	wo	wɸ	wa	wu
upe	upɛ	upi	upe	upo	upɸ	upa	pu
qe	qɛ	qi	qe	qo	qɸ	qa	qu
ge	gɛ	gi	ge	go	gɸ	ga	gu
he	hɛ	hi	he	ho	hɸ	ha	hu
he	hɛ	hi	he	ho	hɸ	ha	hu
ke	kɛ	ki	ke	ko	kɸ	ka	ku

Zlógsz 3° glásnzkam pred sóglasnzkam:

6.

a	ɸ	o	u	e	ɛ	e	i
aj	ɸj	oj	uj	ej	ɛj	ej	ij
av	ɸv	ov	uv	ev	ɛv	ev	iv
af	ɸf	of	uf	ef	ɛf	ef	if
ab	ɸb	ob	ub	eb	ɛb	eb	ib
ap	ɸp	op	up	ep	ɛp	ep	ip
am	ɸm	om	um	em	ɛm	em	im

7.

ɛ	e	i	a	ɸ	o	u	e
ɛn	en	in	an	ɸn	on	un	en
ɛn	en	in	aa	ɸn	on	uu	eu
ɛl	el	il	al	ɸl	ol	ul	el
ɛl	el	il	al	ɸl	ol	ul	el
ɛr	er	ir	ar	ɸr	or	ur	er

8.

i	e	ɛ	e	a	ø	o	u
id	ed	ɛd	ed	ad	ød	od	ud
it	et	ɛt	et	at	øt	ot	ut
iʒ	ɛʒ	ɛʒ	eʒ	aʒ	øʒ	oʒ	uʒ
is	es	ɛs	es	as	øs	os	us
iŋ	ɛŋ	ɛŋ	eŋ	aŋ	øŋ	oŋ	uŋ

9.

e	ɛ	i	e	o	ø	a	u
ex	ɛx	ix	ex	øx	øx	ax	ux
eu	ɛu	iw	eu	ow	øw	aw	uw
ea	sł	ił	ɛą	oł	øł	ał	uł
eh	ɛh	ił	ɛh	oł	øh	ał	uł
eg	ɛg	ig	eg	og	øg	ag	ug
eh	ɛh	ih	ɛh	oh	øh	ah	uh
ek	ɛk	ik	ɛk	ok	øk	ak	uk

10.

3lög 3 glásnækam med sóglasnækama:

a	ø	o	u	e	ɛ
vaj	vøj	voj	buj	pej	mej
nav	nøv	nov	dun	ten	men
lan	løn	lon	lub	seb	zəb
kal	køl	kol	xup	wep	çəp
mak	møk	mok	bur	ŋer	mer
sam	søm	som	úlk	mek	vek

11.

3lógr 3z glásnəkam 3a sóglasnəkama :

a	o	e	ɛ	i	u
bla	blo	ble	plɛ	pli	plu
pna	pno	pne	drɛ	dri	dru
gra	gro	gre	slɛ	sli	slu
3na	3no	3ne	ηlɛ	ηli	ηlu
sta	sto	ste	ɛrɛ	ɛri	ɛru
vra	vro	vre	skɛ	ski	sku

12.

3lógr 3z glásnəkam pred sóglasnəkama :

ast	ost	est	ɛsk	isk	usk
ark	ork	erk	ɛst	ist	ust
ant	ont	ent	ɛlk	ilk	ulk
akt	okt	ekt	ɛht	iht	uht
avŋ	ovŋ	evŋ	ɛnt	int	unt
art	ort	ert	ɛln̩	ilŋ	ulŋ

13.

Eno3lóxne beséde :

gre	grew	grɛm	meh	smeh	grɛh
3na	3naw	3nam	rad	grad	brod
tka	tkaw	tkam	sam	psam	ksam
xge	xgew	xgem	hlad	hlod	hlev
vre	vrew	vrem	rog	drog	drob
spi	spiw	spim	vol	volk	dolg
skli	skliw	sklim	rak	tak	vsak
3di	3diw	3dim	vas	kvas	klas

Beséde zr̄ óstrem (✓) in təxkem (↙) udárjem:

vás	vàs	nøx	kót	kòt
tát	bràt	køw	ród	bòt
dám	tàm	bøb	kóst	kròp
klás	nàw	køl	gód	bòv
dlán	ʒnàn	dvør	sód	rov
práh	prág	bøk	móst	kòp
tur	tærd	mèq	pét	pæt
suh	smært	sklèp	svét	svet
gluh	vært	çèp	ték	tek
duh	dæm	ʒèt	lét	led
hud	kræh	çèp	lép	rep

Opomba. 1) Ostrz udár (✓) nad glásnzkam poménz, de tisz glásnzk na dólgo ižréjz alz zategnz; təxkz udar (↙) pa, de ga náglo ižréjz alz predtegnz,

2) Enožlózne beséde, vš ktersh je *u*, *c* alz *i*, se rávno takó zategnejo, kákor úne, kz imajo á alz ó, postávzm: *duh*, *mír*, bérz kákor: *dúh*, *mír* i. t. d.

Druge enožlózne se pa túdz brež udárja predtegnz, postávzm: *kad*, *kot*, *sæm*, bérz kákor: *kàd*, *kòt*, *sæm* i. t. d.

15.

Veleke natisne yérke:

A, Ø, O, U, E, Ƨ, €,
 I; J, V, F, B, P, M,
 N, N, L, L, R, D, T,
 Ӡ, S, Ҥ, Ӭ, Ӯ, ӭ, ӻ,
 G, H, H, K.

16.

Ank, Avw, Øs, Ost, Um, Urh, En, Ev, Iv,
 Irt, Jæd, Jób, Værv, Volk, Vnúk, Franq,
 Friq, Fant, Bláx, Brég, Plávx, Pøst, Pest,
 Mæw, Mrák, Næx, Nráv, Nih, Niv, Lah,
 Læsk, Lub, Lud, Raj, Røj, Dvor, Dróg,
 Turk, Trøst, Zrák, Zmés, Zvón, Sværx,
 Snøp, Sluh, Nyét, Nyil, Ænsq, Æir, Æav,
 Æket, Ælet, Ærép, Æást, Æerv, Grék, Grád,
 Hi, Hov, Hót, Hqi, Hlód, Køw, Krix.

---

*Ye je vꝫ veꝫzloꝫn  h bes dah s gla sn k med
gl sn kama, ga j m.l  k  p sledn mu  l gu:*

A-d m,  -qe,  -le,  -ra, e-n k, E-va,
i-m , j -ma, v -da, f -ra, br -za, p -na,
me-ra, n -ga, n -va, l -na, l -ba, r -ba,
dl -ka, tl -ka,  -le, s -la,  -na, x -na,
w -ba, u -ne, q -do, g -ra, ha-l , hl -qe,
kr -va.

A-b -ja, o-se-b , u- -ma, i-me-na, ve-
l -t , bra-n -t , pr -v -t , mra- -t , na-
re-d -t , lo-v -t , lu-b -t , r -za-t , d -la-
t , tr -pa-t ,  i-d -ne, ss-j -ne,  -l -na,
x -v -na, w -r -ko, u -t -na, q -ka-t , go-
vo-r -t , h -w -na, kr -v -na.

*Ye sta dv  s glosn ka med gl sn kama, j -
m.l  p rv ga k  p rv mu in dr z ga k  dr g mu
 l gu:*

An-t n,  l -ka, ul-n k,  -hast, jel-w ,
Var-w n, Fran- -w k, b r-l g, p r-h , m r-
 i, n r-b , l m-bar, r b- k, d r-x j, t r-

ne, ȝér-no, ȝér-na, ȝúr-ks, xer-jáv, wkér-ba, ȝér-ka, glád-ko, gób-ȝs, hrám-ba, krám-pej.

19.

Sóglasnəkə pa, kterə se od kənqə besedi' snidejo, so ve srédz neloq.livə:

A-bram, ȝo-kno, ó-drz, ú-sta, í-skra, jú-tro, vár-sta, brá-ȝda, pré-kla, mé-sto, nē-wke, lí-stje, ré-bro, dě-ska, tré-ȝnost, ȝdí-hlej, skó-dla, ȝó-kla, xe-tva, wí-wka, qí-slo, go-spá, hrú-wka, krə-vla.

20.

Kákor je beséda sestávlena, se tídž razstáv.la:

O-sér-qje, u-bó-ȝnost, vȝ-dví-gnem, pá-gla-vȝl, po-tré-ba, na-je-mnək, do-vo-lé-ne, za-gój-ȝda, só-pra-ȝnək, ob-lí-qje, od-ve-ȝa, iȝ-pí-sək, pod-nó-ȝje, pȝr-ȝo-rjem, pre-sto-plé-ne, pro-stré-tz, nad-le-ga, raz-lo-qí-tz, pred-ná-wa-tz.

21.

Tréba je tudy vědět, kaj piše in drúge známa med besédam poměrjo.

Přenčilej (,) tž pokáče, de ondž vž bráns někózko přenčaj.

Dál prenčilej (;) te opomína, de ondž bol postój.

Nastóp.lej (:) kaxe, de nastóp gvorjéne kteřga drúžga, als kak parstávk; torej we bol postój.

Končaj (.) kaxe, de je odstávk gvorjéna končán, in de se směw popónama oddshnítz.

Kliŋaj (!) poménz kliŋáne, ogóvor, qudéne i. t. d.; torej povždignz glás.

Vprawáj (?) ražodéva vprawáne.

Pomišlej (—) hóqe, de posebno pomíslz, kar se je réklo.

Oklepáj () oklépa beséde, které med to gvorjéne rávno ne gredó; žž bož tihsm glásam jih tudej bérz.

Uvesηa (») obsegajo beséde od kogá drúžga vžete.

Vežáj (-) vžxe raždáléno besédo.

22.

Arábske in Rímske utzvilké:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

i. t. d.

50 100 500 1000

L. C. D. M.

23.

K r á t k o b e r í l o.

O d B o g á.

1. En Bógl je. Svét, in kar je in xsví na svéts, je Bógl iž nəq stváril. Člōvěk je veq, kákor kar se we víds na svéts. Túds tí, mój otrøk! ss člōvěk. Túds tébe je Bógl stváril. Rarkóls ss, ss le od Bogá. Rarkóls imáw, imáw le od Bogá. Bógl dá, de xsvíw. Bógl tz dá dúwo in teló. Bógl tz dá ouří, de víds; uvesa, de slíws; jézsk, de govoríw; Bógl storí, de míslsw, in hóqe, kar je prav, døbro in lzpó.

Lej, moje déte! vrs ss od Bogá. Ye ss otrøk ti, kterz Bogá Júbs, in ga prav rad slúwa, te Bógl rad imá, in ss negov otrøk.

---

2. Moje déte! Bógl premóre, kar hóqe, in storí túds, kar hóqe. Ne le samó ti ss od Bogá, túds kar xsví, in je okóls tébe, je vse od Bogá.

Bógl storí, de sólnje takó lzpó in gorkó sije. Bógl storí, de se lúna takó lzpó svéts. Né je zvězde, kterz bz Bógl sv-

tlöbe ne dajál. Bóg pokriva goró že gzmóvjem in drževsa, in naredí pole in hósto takó lépo in želéno. Nobén ȝlovnk ne naredí hríba in dolíne, polá in hóste, dneva in noví. Svét, takó vélsk, wərök in lép, kákor je, je le žepl bøøje délo. Bóg je gospodár svätá. Kar on hóqe, to je. On le réqe, in že je. Sólnej ižhája, ker Bóg hóqe. Lúna lzpó pláva po žráka, ker Bóg hóqe. Véter vléqe, se blíška, grzmí, dæx gre, kédær Bóg hóqe. Bóg hóqe, stája se led, držvó ȝvstè, xito in sádje žorí. Kédær Bóg hóqe, lístje žrzení in spáda; mərzí; žmæzýje; vø potóka je led; snég pokrije zemló. Bóg dá, de ȝlovnk xsví. Kédær Bóg hóqe, se lóqa dúwa od telesa; ȝlovnk umérje, trúplo príde vø grøb.

Ye Bóg hóqe, svätá né veç. Mísls pogósto vø Bogá, mój otrøk! in møls ga. Od néga je, kar je.

3. Lúbs otrøk! neq né, kar bø Bóg ne védsl. Bóg, kters tø je oqí stváril, vídz túds. Bóg, kters tø je uvesa dál, slíws túds. Karkóls délaw, vídz Bóg. Karkóls govoríw, slíws Bóg. Né ga krája, kjer bø te Bóg ne vídel in ne slíwal. Bóg túds vé, kar míslaw in hóqew; vø ssvnej tø víds. Bóg te víds po noqis takó, kákor po dnevø. Bóg te víds, ye sz dóbør in pobóxsn, in

túds vé, že se poreden in hudošen. O mísle pogosto: Pobóžen alz brúmien hózem bite, zmírej dóbær, in někóls ne hudošen; Bóg me vídz, in je prír méns, deszrávno ga jež ne vídem.

Bóg vídz te,
Vár' gréha se!

---

4. Lúbs otrök! Bóg je brež kónja dobrótliv, in te lúbs. Karkóls je lépšga in dobrsga, je od Bogá. Kar ze imáš, in kar ve potrebujew, príde od Bogá. Kraj, ve kterém prebívav, in obléko, ktero nósav, tze dá Bóg. Krzsh, ke ga tolškán rad jéw, in mléko, ke je tolškán sladkó, tze dáje Bóg. Túds spáne, ke tze po nøyse takó døbro dé, tze Bóg povíla. Kakó dóbær tze je Bóg! pa ne le záte skrbí Bóg, ampák túds za drúge, ke so se tzbój na svéts, in za vše, kar je okóls tébe. On zeví yéryva ve práhs, ríbo ve potóke; in kar léta pod nebem, on redí. Takó døbro hóze Bóg.

O, hváls ga se sérnam in ústms! Mísle velíkrat: Kakó dóbær je Bóg! Bód túds ti dóbær, kólskor mórew, ze vsákem, kter s' tzbój zeví.

Mój otrök! Bóg je brež kónja svet. Karkóls je døbrsga, imá Bóg na sébs; ve nému ne nøy, kar je húdza. Bóg hóze, lúbs in storí le, kar je prav in døbro. Kar Bóg nøy, je húdo, je gréh. Bóg sovráže gréh; on hóze, de bód túds ti dóbær in pobóžen, ne pa hudošen.

Stórs rad, mój otrøk! kar Bóg hóqe; le kar Bóg hóqe, tó je døbro. Kar Bóg nóqe, ne sméw níkdar storítz; ker tó je hudebnø. Bóg lúbs otrøka, kters je dóbær, pobóxen in príden. Otrøku, kters je dóbær in pobóxen, dá Bóg srečo, in de se mu létz in tam døbro godí. Otrøka, kters né dóbær, alz je nslø poreðen in hudebnø, Bóg kažnúje alz utrafúje, in ne godí se mu døbro. Bóds zmírej pobóxen in dóbær, in váršj se gréha, ker je Bóg vs dóbær, in neq na sébs néma, kar je húdsga; po tému bo tvøja dúwa høxja podóba.

U o l a.

Mój otrøk! ti hódsu zdej vs wólo. Velíko ss xe od Bogá slíwal. Véw, kakó dóbær je Bóg, in kaj hóqe od tébe. Æce otrøk se uqíw vs wóls, kar je prav in lsró. Alz rad hódsu vs wólo? O rés, prav rad! Véw, kaj móraw storítz, qe hóqe wítz prav dóbær? Poslúwaj, tø bóm povédal, kakó Kørsøl déla.

Kørsøl pred wólo.

Kólskorkrat je wólske dán, se Kørsøl veselí. Zgódej vstáne, in mislø vs Bogá; hitro se obléqe, in lsró umíje.

Rad storí, kar se mu réqe; zahválø za vse, kar se mu dá. Rekó mu: Kørsøl! pójdø, qas je. Prénej vzháme svøje búkve, in qesar je we tréba, in grø hitro svøjo pót.

Koršl vs wóls.

Ne prehítro, ne prepózno, ne príde vs wólo. Stóps vs wólo, poždrávے uženíka, in gre, kámor mu je biló režéno. Tího sedí na klóps, poslúwa, kar se mu pové in pokáže. Se ne ožíra, mísls vs tó, kar slíws, in ne wuptá. Vé, kar ga vprávaj. Kdór ga le víds, imá veséle nad nim, ker se prídno uží.

Koršl po wóls.

Kedér wóla míne, gre Koršl préj in tího domú. Ne téka, ne ražsája, se ne térga. Rad ostáne domá, in túds tž mísls vs tó, kar so mu vs wóls právəs; lén nýqe bít, túds domá se uží, ker vé, de po tém več zná. Léj, moje déte! takó se obnáwa Koršl. Je pobóžen in dóbər; Bóg ga lúbə, in je znam. Kdór ga požná, ga imá rad. Če hóqew túds ti pobóžen in dóbər bíta kákor Koršl, posnemaj ga.

Sám májhən, mlád, prav mál' premórem,
Ževét' ləpó pa xe zamórem.

Porednə Fríŋe.

Fríŋe né ták, kot Koršl. Rad spí, in ne hóds rad vs wólo, ráji držgěj žastája, qe móre. Je lén, se le uží, kédér se móra, in ne déla nskóls že vesélem in prídno. "Né rad domá, in le igráqe lúbə. Tž krasí in ražsája, de se déleq

slíws. Kar se mu réqe, nóqe storítæ. O, tó né prav! Káj we le bo ix néga, qe ták ostáne?

Ne godí se mu døbro. Kdór je lén, in se nsi ne uqí, ostáne neúmæn. Kdór ne slúwa, je hudøbæn. Otrøka, kteræ je lén in hudøbæn, ne lúbs Bóg. Qe hóqeš, møje déte! de te Bóg lúbs, ne bóda lén in hudøbæn, kákor Fríqe.

Pobóxne Pávæl.

Pávæl vèukrat míls vø tó, kar se mu od Bogá pové. Molíts se xø uqí. Kédær se 3jútrej 3budí, réqe: Mój Bóg! Zahválæm te za spáne, s' kteram ss me pokræpçal! kakó sám vesel, de we xsvím! Ti ss dobrótliv, ti skærbiw za svøjiga otrøka. Daj, o Bóg! de bóm túds dans pray dober in pobóxen.

Pávæl rad hóds na pôle. Te víds róxe, trávo, xíto, drévje ss sádjem, in kar je tæ. Slíws, kakó lzpó ptæq poje. Se veselí; ss míls: O Bóg, kakó lqp je svét! on je tvøje délo!

Kédær Pávæl gre ks jéds, ss míls: Bóg mæ pouvíla jéd in piijáqo. Zahválæ se za vse, kar se mu dá. Kédær se nóq storí, Zahválæ Bogá za dán in za tó, kar mu je dál, in réqe: O Bóg! bóda in ostáns túds po nøqz pør ménz, in várqj svøjiga otrøka!

Ker Pávæl tólskrate in takó rad vø Bogá míls,

je tædæj pobóæsn in dóber; le tó storí, kar Bóg
hóqe, in nøy mu né lúbwæga na svéts, kákor Bóg.

Kdór védno Bogá
Vz míslæh imá;
Tá prav mára ȝán
V' sérnæ, ȝ' ústmæ, v' dján'.

24.

Od lúbs h stárwev.

Lúbo moje déte! nar veç døbræga tæ Bóg
dáje po tvøjih stárwæh. Veliko távæsn ludí je
sælèr na svéts, pa nobédæn ȝmed nih tæ ne
dáje tólæko døbræga, kákor tvój øqe in tvøja
máts. Oní tæ dajó vsák dán jéd in pijáqo.
Dajó tæ obléko in vse, qesar potræbújew. Nóq
in dán skærbe ȝáte. Vélæk sælèr we nésæ, pa
nékdej sz bíl we mánwæ. Nésæ we mógsæ govo-
ritæ, ne ítæ, we státæ ne, le jókataz sz mógsæ.
Umrétz bz bíl mógsæ tåkrat, ko bz tæ stárwæ ne
bilí dajálæ jéstæ in pítæ. Nóq in dán so skær-
bels ȝáte, vz naróyji so te nosílæ. O, to jím
je veliko pokója in veliko qásæ vȝelo! Pa
lúbs Bóg je takó nareðil, de te stárwæ pre-
særvæno lúbæjo, in ȝáte ráðæ vse store, de bów
le læró ȝrejèn in príðæn ȝløvæk. Túdz ti,
moje déte! móraw svøje" stárwe prav ȝa
lúbo iméts, jím hyaleæsn in pokóræn bitæ,

in vsák dán ȝáne molíts. Poslúwaj, káj Bógl
sám govorí :

„Spoutuj oyceta in máter, de dólgo xevíw,
in se t̄ dōbro godí na ȝém. Iz.”

P o v é s t z.

1. Peter je prav dóbər mladenček; on slúwa svøje stárwe ne le na vsáko besédo, am-pák ȝelò na pomíglej. Karkóls jih veselí, rad storí; nskóls jih ne xálz in ne jezí; ȝató ga stárws presérvno lúb'jo, in mu túds marsktero veséle store. Peter pa túds spožná nih lubec-ȝen, in ȝahválz za vse, kar dobí. O, kakó dōbrs, právz vèukrat, so mž vénđer møyji stárws! nȝq drúȝga nóqejo od méne, kákor kar je prav, in prepovzdújejo le té, kar je pred Bógam nápk in méns ukodlivó. Pokórən jím hóqem bítz, s' térm hvalexnost skaȝsváts, in jím ȝmírej veséle délatz.

Akò t̄ je lubó,
De stárws lúb'jo t̄e;
Ubogaj jih lzpó,
Nskár ne xál' jih nè.

2. Mərjeteta je bila Hudobna déklisqeta. Slúwats ȝelò nȝq né hotla, in máts so ji móglz vèukrat réqz, préđen je poqáss ula; kíslo se je dærxála, pa ue godernála je, in délo je le na

pól oprávila, alz pa velíkrat we brež tepéna ne.
Alz so paž matis imélz veséle nad tém otrókam? —

Kdorkòl pokóruj'ne ne skažúje,
Ga Bóg in ȝlovnk žanžúje.

Lúbs svøjiga blíxnsa.

Vsák ȝlovnk, kterežmu mórew pomágatš,
alz kej døbrøga storítš, je tvój blíxen; naj xe
bo, kdorkóls hóqe, døstš, de je ȝlovnk, kákor
ti. Bóg hóqe, de vse Judí lubímo, ker vsák
je otrók in podóba bøøja. Tórej vsáñsga ȝlo
vnka lúbs, kákor sébe, žavòl Bogá.

Kár nýqew, de kdo téb' storí,
Tíd' blíxnsmu ne stórs ti.

P o v é s t .

Slab stáryk je na pótš pádal, in né mó
gel vstátš. Ne déley od tam sta hodila dvá
déyka alz fantíqa, in žaslíwsta stáryka na pón
moq klíqatš. „O, pomagájta mš véndr, døbra
otrøka!“ je móx vpøl. Prénej sta pøtékla, in
vz sérije se jíma je smílil stáryk. Edøn po
klokne, de se je stáryk mógl nán opíratš, in
éðøn mu pomága nakvíwko. Po tém ga peláta do
blíxne híwe, de je slábs móx xívexa dobíl. „Bóg
váma povérns, dóbra otrøka!“ je rekäl stáryk.

Véste, de Bóg vzáme té,
Kákor deb' ném' storjéno bló?

Male in vceleke pisne yérke.

a, œ, o, u, e, ɛ, ɔ, i,

Ā, Ķ, Ō, Ū, Ē, Ģ, Ī,

j, v, f, b, p, m, n, ŋ,

ȝ, ȫ, ȳ, Ȣ, Ȧ, Ȫ, ȫ, ȭ,

l, Ȱ, r, d, t, ȝ, s, ȝ,

Ƚ, ȿ, ȿ, Ⱦ, ȿ, ȿ, ȿ, ȿ,

x, w, w̄, y, g, h, h̄, k,

ȴ, ȴ, ȴ, ȴ, ȴ, ȴ, ȴ, ȴ.

Pověstc iz svetoga pisma.

Vráťaj drúge od húdza.

1. Jakop je imél dvanájst sinóv.

Józef je býl med nímz nár božev, in je stárem zr bogabojeynostjo in pokoruyeno veliko veséle délat. Ko je so svajimz bratz yéde svajiga oyeta pászl, so brátje énkrat nékaj prav húdza storíl. Bogabojeyz Józef se je tiga ustráwil, in je realzval. Mislz so: Húdza ne

smém storítz pred Bógam, kterz
vse vidz in vě. Moji brátje ga-
xeálzjo; jež pa hójem pomágatz,
de se pobóLwajo. Užel je, in pově-
sť séryno xeálostjo svéjimu ojetu.

Kdór, ye le mōre, ne brán', de-
be kdó' ne grzwil,

Tá' je hudobnega děla dělejeni in
krív.

Dájaj lěp zaled.

2. Sámuel, we déyek ale fan-
táz, je býl od svéjich starovců ve-

lekemu duhovnu Hélju dán. Rad
 je per ném ostál; veséle mu je bę-
 ló vš bężeji híwz per altárji stré-
 yg. Héli je imél dva' prav hú-
 døbna sinóva. Samuel se jíma nę
 dál zapelátz; on je b'il bogabojęy
 in pokóren. Kólskor je perhájal
 stárji, tólsko tídz pobóženjii in mo-
 dréji. Le dobrostz je bęló viditę
 nad nim; zato' je b'il Lublen, Bog
 ga je osreyil, in mu dodělil velíko
 milost ałz gnádo,

Kdór povsód rad dæbro st'ri,
Lép zgled dá'; on sreyno xévi.

Bóðe 3^z vsákem dóber.

3. Dávid, Ižajev sín, je bil
pohleven pastirjek. Onje svøjiga
oyeta je pászl. Usz Ludje so ga
rádz imélz, ker je bil takó úmən in
bogabojey, in zz vøzm̄ takó dóber.
Jónata, sín kražla Sávla, je bil
Dávidu posebno dóber, ta' pa nému.
Oba' sta se Lubila, kakor bráta,
énsga serjá' in énsk míszl sta bzlá';

éden drúzga sta kę dőbremu budila,
 éden drúzga pred nevárnostjo opominavala; nobénzga prepíra nę bělo' med
 nima; éden za drúzga bę bil xei-
 všene dál. Takó' mírnz in Lubezn
 pólne naj bodo brátje in sestre in vsz
 Ludje med sboj!

Otrønž in velik' Ludje

Naj zmírej v' mir' med sboj xevne.

N e k r á d z.

4. Héli je imél dva' sina. Ofni
 in Pines se jíma je reklo. Ona'

sta bělá prav hudebná otrøka; v z
témprzlnz bøejím sta krádla, in we
drúge hude reyi poymala. Kter
se něsta pobolwala, je prvwla bø
zejia wiba nad ni. Obá' sta bělá en
dán od sovrázenka na borizeg ubita.
Tako' je Bóg zes velíkrat hudebne,
spájene otrøke kázníl ale wträfal!

Mój otrøk! naj bo tá zgled
tvøje svarilo:

Kdor lžwkega kej preložei,
On prav gerdó se pregrzwi.

Govore vsélej resničo.

5. Józefovz brátje so vlož énkrat za yédamz déley od hiwe sväjiga oyeta. Tzděj réye oye Jakop Józefu: „Pojdε, in pogléj, kje so tvöji brátje, in kaj poyno.” Sluševz alz böglevz Józef se přenej na pót podá. Negovz brátje so ga sovražeilz, ker ga je oye bol Lúbil, kakor ne. Ko so Józefa od déley zagledalz, so běli nevořne, in so rekłz: „Pojděmo, déjmo ga ubítz, in réyz, děvja žver ga je po-

xečrla." Ko Józeef dojde, so mu súkno xenéga potegnilz, in vérzeejo nedol-xenega bráta vz posuvreného rípo. Kmaló pridejo mémó gredé kypriž, ke so vlez vz drúgo dæxeélo (vz Egipt).

Tém so prodálz hudobniz brátje dôbrzga Józeefa za trídeset sreberníkov. Káj so tzedéj hotélz oyetu povédatz?

— Zakkádz so kæzla, pomoučilz Józeefovo súkno vz negóvo kri, in jotaiko pôwlejo oyetu. Sporoče mu: „To súkno smo nájdilz, dívja zver bz bzlá' utegnila Józeefa raztergatze.”

O, kakó gérda lás! Ve kólzko
xalost so perprávle dóbryga oyeta!
— Le kdór húdo déla, je perprá-
vlen tûdz legátz.

Goværz le resniño,

In várzj se legát;

Ludém le st'ríw krzvíño,

Boga' ne mór'w golfať.

S p o u t ú j s t á r o s t.

6. Prérok Elizáj je b'il star ya-
stítliv móxe. Tá' je wsl vz málo
město Bétež, kz je na hřibz stálo.
Ko je poýász vz brég stopal, pří-

dejo poredn^z d^éyk^z alz fanti^z iz
 mestna, in zapu^zujejo staryka, ker
 je imel malo lás na gláv^z. Upil^z
 so: „Pléw^zη, pléw^zη, pojde g^or^z!”
 Eli^ze^j je bil se tém zel^o razjeal^zen,
 in je vzdignil svaje oyi prot^z Bógu.
 In léjte! ko bz trénil, je prvwla
 wiba b^oceja nad hudobne otr^oke;
 dva d^évja medveda prideta iz hóste,
 pláneta nad fánte, in jih razt^orgata
 dvá in wtirdeset. O otr^ony! vá-
 rzite se stárh alz nadloženst^z Ludi
 zaniyzvat^z, de vas Bóg ne udárz.

27.

Mój otrók! Bóg hóqe, de le té stórz, kar
je prav in dôbro in nému vseč. Zmírej ból-
we in pámetnsws bódz. Poslúwaj tele lépe ižre-
ke, úqz se jih prav razuméts, in spolnúj jih:

1.

Z' Bógam vse zaqne, in z' Bógam túd' konqaj;
Ták' Ispó xivléne dá ts véqns ráj.

2.

Vóla bœxja naj vóla mœja bó,
Ker Bóg hóqe le vse, kar je Ispó,

3.

Bóg te víds v' vsákam kót',
Le se gréha vár' povsód.

4.

Víd'jo vsáko réq bœxje oqí,
Kar se kol we táko skrív'n'ga st'rí.

5.

Dobrótлив Bóg réw' iž nadlög.

6.

Za p'jáqo in jéd Bogú hvalo yéd'.

3

7.

Neskônenko je slab, kdôr Bogá požab'.

8.

Dôber otrôk slúha vš skôk.

9.

S' hudobnem, kar le mor'w, nikdár se ne enáu';
Snežer dôbraga hudobná le preláhk' popáu'.

10.

Tz líha zapekó, Bog te svari takó.

11.

Kdor láx govorí, vso vero zgubí.

12.

Ne kráds in ne zmíkaj,
Kar nájdew, ne potíkaj.

13.

Nedôlxnosť tihota,
Mladencem lopota.

14.

Nedôlxnosť zgubléna
In úra zam'jéna
Ne príde nobéna.

15.

Príden, dóbər bódə in bogabojéq,
Dōbre vóle bów, ne móre vést te pèq'.

16.

Pretéq' ne énsga dneva ne dàj,
Brez prídno storjénsga dōbrsga kàj.

17.

Nikdár ne texí, kar kdó se ȝuqí.

18.

Lépó je hvalexnost, pərjáznost imét',
Gardó nehvalexnost, to qérts vs svét.

19.

Zs lépo besédo se slédusq' dobí,
Kar dōbrsga kdó ss na svéts xeli.

20.

Pərlúden bód', ȝ' vesélem skús' postreq',
Kar je Bogú in blíxnsmu ȝwéq.

21.

Umívaj se rad, iméj qədn' oblaqíl',
Oblíqje, roke in noge in períl'.

22.

Uq's se reda, rad ȝapóred stór' vsè;
Red pər děl' tə vel'ko trúda oðværnè.

23.

Dél' imáw, le prím' se ga,

Vsákter' lúhs úrnsga.

24.

Veséle do káke rsgí

Dél' láhko, p̄sjetno storí.

25.

P̄s jeðs in p̄jáq̄s vxi tólk', kar je praw,

In stárost doxível boø, veq̄s dél 3drav.

26.

Govør' le mál', poslúwaj ràd,

Чastí ne dáje xlobodrát'.

27.

Brež gláve storjéna

Je ráda skaxéna.

M o l í t v e.

---

3 j ú t r e j.

S' tzbój, o Bóg! jež zdáj
 Zaýnem danáwne dán;
 Pomóy men' slab' mu dàj,
 De sréyno bó konyán.

Veselo jútro vábę me,
 De k' délu v' wólo grém spoýit;
 Pretekł spána yas mę je,
 In zópet hójem príden bít'.
 Z' veselzm sérnam hójem spet
 Use zavòl Boga' poyst'.

P r e d ú k a m.

Dàj, o Bóg! modréj' od dne do dne
mž bít',

In de prídno opravíš me veseli;
Lépeh ūkov zmiram vej se nauyíš,
Tá dolženost naj védno bó mž pred oyu ni.

P o ú k e.

Veliko ūkov v' wol' dobím,

K' mž jih pov'dó moj uyeník.

O Bóg! de tíd' po vih ževím,

Nen' slab'mu bód' ti pomouyník.

Z v e y c r.

O Bóg! k' sž dál mž dans pomóy.

Obvár' me tíd' nonójivno nøy.

Otrək səm tvój, iz sérja Lübsm te;
 Uz te zauíram, teb' zahvalím se.

Bog, oye! tébe se zrovím,
 Uz tébe úpam, tudi ko spím.
 Bod' vél'k al' ne, záns yújew ti;
 Zato' spim láhko brez skerbi.

Natisnil Józef Blážnik.

et misericordia eius post mortem domini

et misericordie dei amissione et sibi

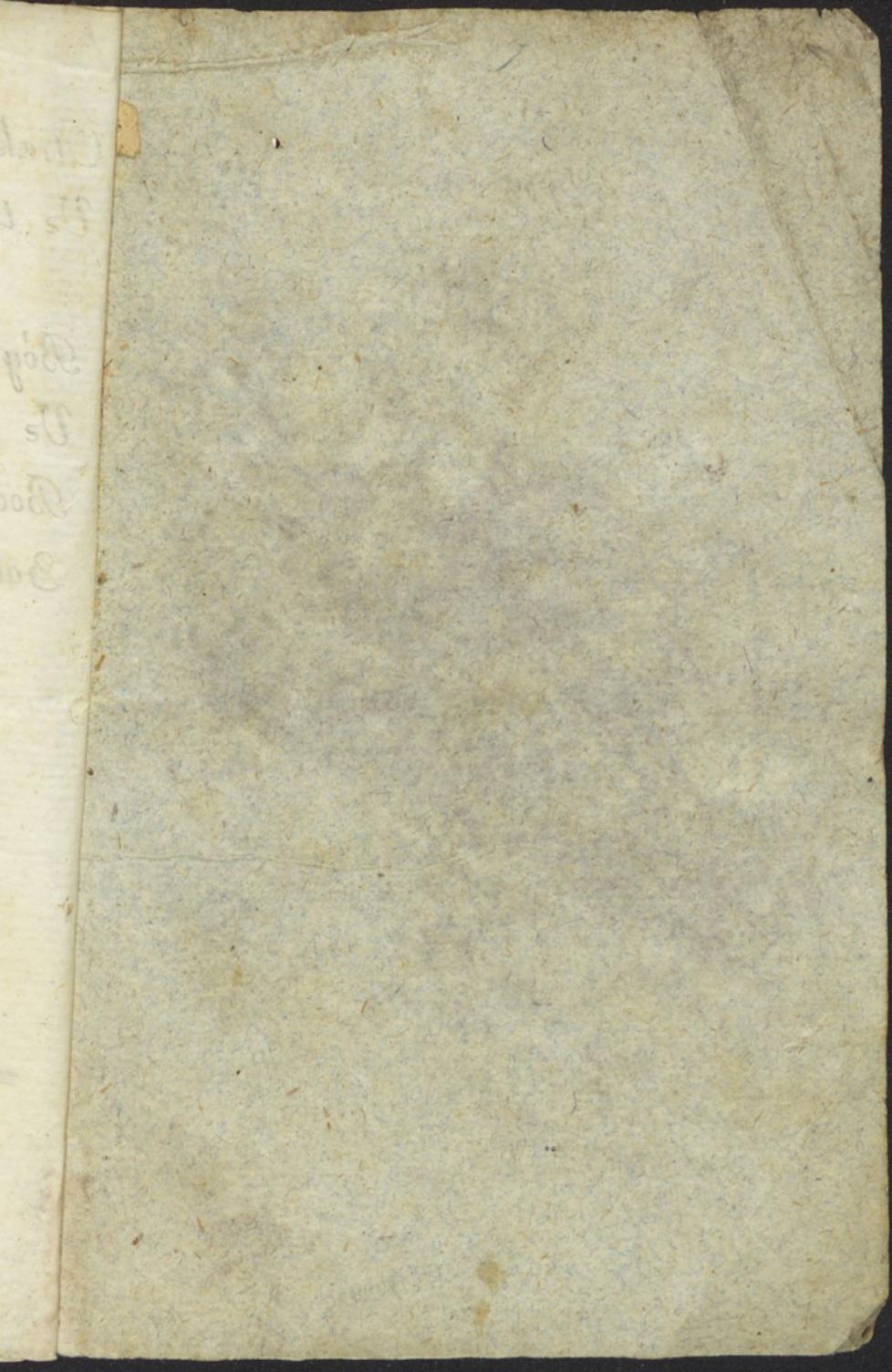
et misericordie dei amissione et sibi

tempore et sedis Regis eorum

Alia die invenimus

anno 1513. Ionel. finitimi.

65
0
709363